

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО РОБОТИ У НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРАХ

Освітні реформи незалежної України спричинили глибинні зміни у підготовці майбутніх педагогів. Особливо гостро постало питання підготовки фахівців для роботи із специфічними категоріями учнів, які мають вади в першу чергу фізичні. З одного боку з 1991 року в Державному реєстрі з'явилась спеціальність 7.000233 – соціальна робота, яка запроваджена у деяких вищих навчальних закладах України. Провідні вчені країни приділяють увагу цьому питанню. Цьому приділено увагу у роботах В.Васильєва, Т.Голованова, І.Єрмакова, А.Капська, Л.Коваль, Л.Міщик, В.Молодиченко, В.Нечипоренко, Т.Троїцька, Д.Шульженко та інші з одного боку, на превеликий жаль, багато учнів та їх батьків не мають можливості навчатися у спеціалізованих навчально-реабілітаційних центрах. Ці учні навчаються у звичайних школах і звичайні вчителі щоденно працюють з ними.

Мета цієї статті полягає в обґрунтуванні змін у підготовці майбутніх вчителів до роботи з учнями у навчально-реабілітаційних центрах.

Багаторічний досвід співпраці (з 2000 р.) Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького та Хортицького Національного навчально-реабілітаційного багатoproфільного центру показав, що найбільш компетентнісних фахівців можна підготувати саме з випускників цього навчального закладу. Майбутній педагог, який прожив та навчався у такому закладі, як ніхто інший відчуває потреби, негаразди, особливості учнів з особливими освітніми потребами. Саме такий майбутній фахівець свідомо у ВНЗ опановує ті знання, обирає ті спецкурси та теми дипломної та магістерської роботи, яка найбільш повно відповідає його майбутньої роботи.

На наш погляд відбір абітурієнтів, які вступають до вищого педагогічного навчального закладу створює вимоги до сучасного педагога.

Приймальна комісія в очі не бачила майбутнього педагога. Незалежне тестування не дає відповіді на рівень гуманістичних, нравствених, моральних, духовних цінностей майбутнього вчителя, який працює з дітьми і особливо з дітьми з особливими освітніми потребами. Нам здається, що з тими абітурієнтами, які збираються обрати професію педагога необхідно обов'язково проводити співбесіду за наслідками якої дається рекомендація для вступу у педагогічний навчальний заклад. Дуже добре, що результати навчання у загальноосвітній школі враховуються при вступі до ВНЗ, але треба повернути і характеристику випускника, або характеристику-рекомендацію школи для вступу у педагогічний ВНЗ.

По друге. В програму з історії педагогіки необхідно внести доповнення про досягнення національної педагогічної науки, навчально-реабілітаційних центрів (зокрема Києва, Львова, Запоріжжя, Харкова) України по формуванню соціальних компетенцій учнів з особливими освітніми потребами.

По третє. Сучасна програма підготовки майбутніх вчителів у педагогіки включає нормативну навчальну дисципліну «Основи педагогічної майстерності» з цієї дисципліни загальним обсягом 108 годин (3 кредити) 4 змістовних модулів передбачено вивчення 19 тем з урахуванням підготовки майбутніх вчителів до роботи у навчально-реабілітаційних центрах потребує значного доповнення, оновлення 4 теми: «Вимоги до особистості вчителя», «Педагогічна та психологічна техніка як чинники майстерності педагогічного впливу», «Теоретичні засади педагогічних технологій», «Переконання та навіювання як засоби педагогічного впливу вчителя на учнів».

Вчетверте. Пасивна, літня та активна педагогічні практики у студентів, які планують працювати у реабілітаційних центрах повинні проходити в «ідеалі» саме в цих центрах. На протязі 10 років проходження педагогічної практики студентів Хортицького Національного навчально-реабілітаційного центру дозволила більшості випускникам працювати саме у цьому

навчальному закладі. Деякі з них стали замісниками директора, методистами, прекрасними вчителями.

Література

1. Життєтворчість особистості: концепція, досвід, проблеми: Науково-методичний збірник / За редакцією кан. історичних наук І.Г.Єрмакова, Г.М.Несен. – Запоріжжя: Хортицький навчально-реабілітаційний багатопрофільний центр, 2006. – 592 с.

2. Елькін М.В. Історія педагогіки: [навчально-методичний посібник до самостійного вивчення дисципліни] / М.В.Елькін, М.М.Головкова, А.А.Коробченко. – Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2009. – 204 с.

3. Гуманізація управління начально-виховним процесом закладів освіти. Монографія. – Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2010. – 242 с.

4. Педагогічна майстерність сучасного вчителя: теорія і практика: Підручник за кредитно-модульною технологією навчання для бакалаврів / Т.Ф.Бельчева, С.С.Ізбаш, М.В.Елькін, Т.М.Дюжикова, А.М.Солоненко. – Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2010. – 364 с.

5. Аносов І.П. Педагогіка вищої школи і вищої освіти: курс лекцій для магістрів./ І.П.Аносов, Т.Ф.Бельчева, М.В.Елькін, М.І.Приходько, В.М.Приходько, О.В.Федорова. – Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2009. – 316 с.